

ANKETY A SÚŤAŽE PSK

Sedem divov Prešovského kraja

Verejná anketa Sedem divov Prešovského kraja sa uskutočnila na prelome rokov 2008 a 2009. Medzi sedem divov Prešovského kraja sa dostalo historické centrum Bardejova, hrad Ľubovňa, Tatranský národný park, Oltár Majstra Pavla z Levoče, súbor drevených kostolíkov, Pieninský národný park a historické centrum Levoče. Rozhodli o tom obyvatelia Prešovského kraja. Celkový počet hlasov dosiahol takmer 11 000, pričom viac ako 7 700 si rozdelila prvá sedmička. Až tri štvrtiny ľudí hlasovali prostredníctvom internetu.

Tradičná chuť Prešovského kraja

Tradičnými jedlami Prešovského kraja sa stali pirohy, halušky a mačanka. Do prvej päťky ešte patria bobaľky a džatky. Rozhodli o tom obyvatelia kraja, ktorí sa zapojili do ankety Prešovského samosprávneho kraja Hľadáme tradičnú chuť Prešovského kraja. Kraj zaevidoval spolu 18 454 hlasov. Obyvatelia rozhodli, že pirohy, ktoré získali 2 697 hlasov, sú najtypickejším jedlom pre Prešovský kraj.

10 NAJ

10 NAJ - Miesta, ktoré rozhodne musíte vidieť v Prešovskom samosprávnom kraji a v Európskej únii bola súťaž, ktorá sa konala v roku 2010. Študenti stredných škôl pripravili powerpointové prezentácie zamerané na najunikátnejšie miesta nášho kraja a zaujímavosti EÚ. O najlepšej prezentácii rozhodli obyvatelia kraja, ktorí v internetovom hlasovaní poslali vyše 80 000 hlasov.

OCENENIA PRE PSK

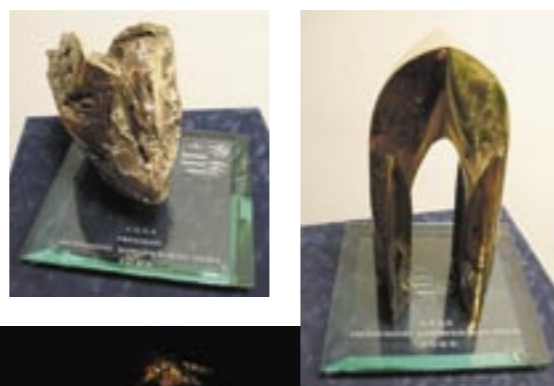
- 2006** – 3. miesto za najlepšiu internetovú stránku samosprávneho kraja v súťaži Zlatý erb 2006.
- 2006** – 3. miesto za Magazin PSK v súťaži Podnikové médium roka 2006, kategória elektronické médiá.
- 2007** – 3. miesto za brožúru Desať lučších... v súťaži Najkrajší propagačný materiál 2007, kategória regióny.
- 2008** – Prvé miesto za nástenný kalendár Pamiatky Horného Šariša v skanzene Šarišského múzea v Bardejove v súťaži Najkrajší kalendár Slovenska, kategória regióny.
- 2009** – 2. miesto za nástenný kalendár Renesančné kaštieľ v Humennom v súťaži Najkrajší kalendár Slovenska 2009, kategória regióny.
- 2009** – Prvé miesto v kategórii Najlepšia stránka samosprávneho kraja v súťaži Zlatý erb 2009.

- 2010** - Prvé miesto za nástenný kalendár 7 divov Prešovského kraja v súťaži Najkrajší kalendár Slovenska, kategória regióny.
- 2010** – Prvé miesto v kategórii Najlepšia stránka samosprávneho kraja v súťaži Zlatý erb 2010. Kraj získal aj špeciálne ocenenie – Najlepšia bezbariérová stránka samospráv.
- 2010** – Druhé miesto za obrazovú publikáciu Vitajte v Prešovskom kraji v súťaži Najkrajšia kniha a propagačný materiál o Slovensku za rok 2010, v kategórii knihy o kraji a regióne.
- 2010** – Tretie miesto za brožúru Jar a leto v PSK, Zima a jeseň v PSK a sadu propagačných brožúr v súťaži Najkrajšia kniha a propagačný materiál o Slovensku za rok 2010, v kategórii propagačné materiály o kraji a regióne.
- 2011** – Po tretíkrát prvé miesto v kategórii Najlepšia stránka samosprávneho kraja v súťaži Zlatý erb 2011.

OCENENIA PSK

- Cena PSK** – Cena Prešovského samosprávneho kraja je odmenou za príspevok k rozvoju regiónu. PSK ju udeľuje za dlhoročný mimoriadny prínos pre rozvoj PSK a mimoriadne významné zásluhy vo všetkých oblastiach spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho života. Cenu udeľuje Zastupiteľstvo PSK od roku 2004. Doteraz má 20 laureátov.
- Cena predsedu PSK** – Udeľuje sa za mimoriadny prínos a významné výsledky v príslušnom roku. Ocenenie od roku 2004 udeľuje predseda PSK. Doteraz má 21 laureátov.
- Sophista pro regione (Učiteľ múdrosti pre región)** – Ocenenie pre pedagogických pracovníkov udeľuje PSK od roku 2009. Cenu predstavuje plaketa Jána Amosa Komenského.
- Lux Mentium (Svetlo poznania)** – Ocenenie pre žiakov stredných škôl v pôsobnosti PSK udeľuje kraj od roku 2009.
- Kridla túžby** – Ocenenie v oblasti sociálnych služieb v troch kategóriách – zariadenie sociálnych služieb, zamestnanec zo zariadenia sociálnych služieb a prijímateľ v zariadení sociálnych služieb. PSK cenu udeľuje od roku 2011.
- Ocenenie najúspešnejších športovcov v kraji** – PSK udeľuje od roku 2003.

ŽIVELNÉ POHROMY

- August 2004** – Prešovský kraj postihli povodne. Škody dosiahli 66,5 mil. Sk. Finančná pomoc od Allianz – Slovenskej poisťovne vo výške 1 mil. Sk, Stredočeský kraj prispel sumou 500 000 Kč a materiálnu pomoc v hodnote 100 000 Kč poskytol Pardubický kraj.
- 19. novembra 2004** – Vysoké Tatry postihla ničivá víchrica. Škody na regionálnych cestách presiahli 27 mil. Sk. PSK na odstránenie následkov poskytol 1 milión Sk.
- 2005** – Prešovský kraj v lete postihli štyri vlny povodní so škodami viac ako 100 mil. Sk. Škody boli v siedmich okresoch – Bardejov, Humenné, Poprad, Prešov, Stará Ľubovňa, Svidník a Vranov.

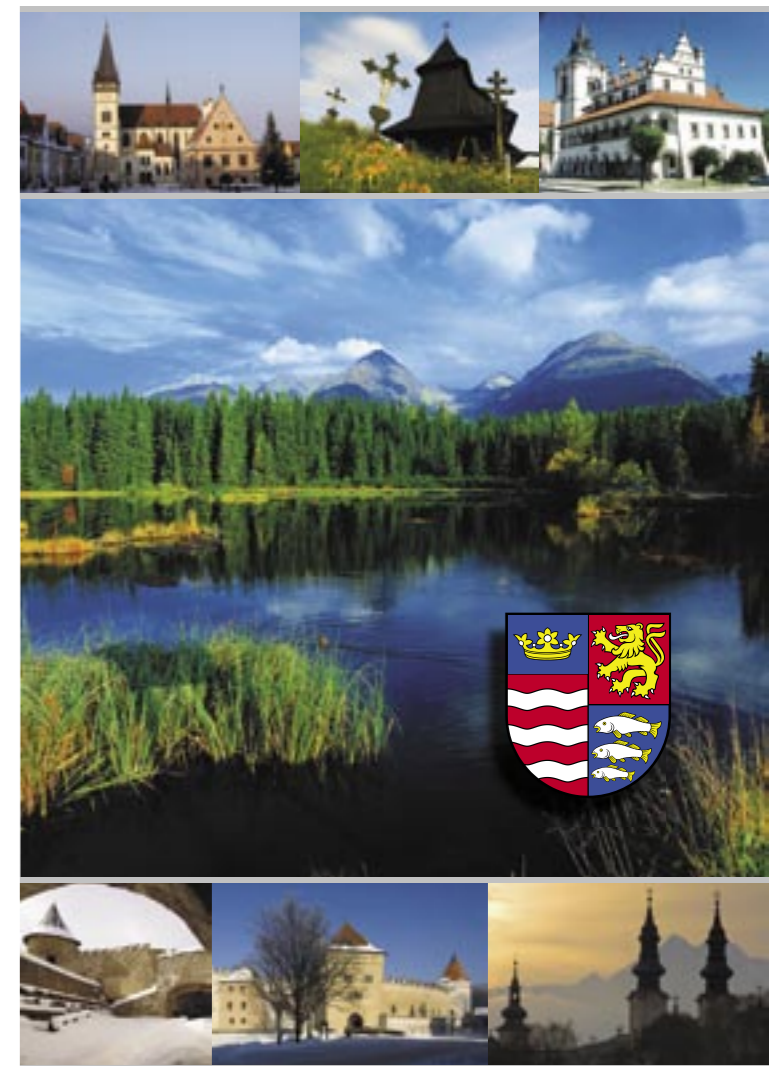
- Jún 2006** – Prívalové vody spôsobili škody v objeme 60 mil. Sk najmä v okresoch Prešov, Bardejov a Svidník. Voda zničila aj most na jedinej prístupovej komunikácii do obce Ruská Nová Ves.
- Júl 2008** – Kraj postihli ničivé povodne. Škody dosiahli 126,6 mil. Sk. Najviac boli postihnuté obce v okresoch Stará Ľubovňa, Sabinov, Bardejov. PSK poskytol pre 11 poškodených obcí 6 mil. Sk na zmiernenie povodňových škôd.
- Jún/júl 2009** – Povodňové škody v okresoch Bardejov, Stará Ľubovňa a Svidník na cestách II. a III. triedy a mostoch dosiahli 339 711 €. Najväčšie škody boli v okrese Bardejov – 254 125 €.
- Jún 2010** – Ničivé povodne. Výška škôd dosiahla historicky najvyššiu sumu - 23,6 mil. €. Pardubický kraj poskytol PSK finančnú pomoc v objeme 500 000 Kč.

ZDRAVOTNÍCTVO

- 2002** – Vedenie registra zdravotníckych zariadení vrátane vydávania povolení na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení a verejných lekární. Schvaľovanie prevádzkového času v lekárňach.
- 1. januára 2003** – Kraj prevzal do pôsobnosti päť nemocníc – v Humennom, Levoči, Starej Ľubovni, vo Svidníku a Vranove nad Topľou a tri polikliniky - v Sabinove, Giraltovciach a v Novom Smokovci.
- 1. januára 2005** – Dozor nad dodržiavaním povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Zriadenie etickej komisie na posudzovanie projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti.
- 2005** – Rekonštrukcia chirurgického pavilónu NsP vo Vranove nad Topľou v objeme 22 mil. Sk.
- 12. júla 2005** – Vznik neziskovej organizácie v Starej Ľubovni.
- 1. septembra 2005** – Schvaľovanie ordinačných hodín v zdravotníckych zariadeniach. Schvaľovanie výšky úhrady za prednostné ošetrenie.
- 4. októbra 2005** – Vznik neziskovej organizácie vo Vranove nad Topľou.
- 27. júna 2006** – Ukončenie transformácie nemocníc vo Svidníku a v Humennom. Poslanci odsúhlasili vznik a. s. Spoločné zdravotníctvo, ktorá obe nemocnice začala spravovať.
- 2006/2007** – Úhrada záväzkov za zdravotnícke zariadenia v objeme 64 mil. Sk.
- 14. septembra 2007** – Ľubovnianska nemocnica ako prvá v PSK a siedma na Slovensku zaviedla systém riadenia kvality podľa normy ISO 9001:2000.
- 30. decembra 2007** – Určovanie rozpisu lekárskej služby prvej pomoci.
- 1. januára 2008** – Určovanie zdravotného obvodu poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v odboroch všeobecné lekárstvo pre dospelých, pediatria, stomatológia, gynekológia a pôrodníctvo.

10 ROKOV Prešovského samosprávneho kraja

Vydal Prešovský samosprávny kraj pri príležitosti 10. výročia vzniku vyšších územných celkov 2011

REGIONÁLNA SAMOSPRÁVA

4. júla 2001 – Zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov Národná rada SR schválila zriadenie ôsmich vyšších územných celkov. Týmto zákonom bol zriadený Prešovský samosprávny kraj so sídlom v Prešove ako právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom, vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov.

1. decembra 2001 – Historicky prvé voľby do vyšších územných celkov. Prvým predsedom PSK sa stal MUDr. Peter Chudík. Do Zastupiteľstva PSK bolo zvolených 60 poslancov z 13 okresov.

20. decembra 2001 – Zložením slávnostného sľubu sa oficiálne svojej funkcie ujal predseda PSK Peter Chudík a potom aj všetkých 60 prvých zvolených členov Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja.

22. mája 2003 – Otvorenie regionálneho zastúpenia PSK v Bruseli.

21. decembra 2004 – PSK po prvýkrát udelil oficiálne ocenenia kraja – Cena PSK a Cena predsedu PSK.

26. novembra 2005 – Druhé voľby župana a poslancov regionálnej samosprávy. Počet poslancov sa zvýšil zo 60 na 62 (v obvodoch Svidník a Levoča). V druhom kole volieb bol za predsedu zvolený MUDr. Peter Chudík.

14. novembra 2009 – Tretie voľby predsedu PSK a poslancov krajského parlamentu. Obyvatelia zvolili 62 poslancov. V druhom kole voľby predsedu PSK sa víťazom stal MUDr. Peter Chudík.

29. marca 2010 – Otvorenie detašovaného pracoviska PSK v Poprade.

FINANCIE

2002 – Prvý schválený rozpočet kraja dosiahol 67 mil. Sk. Majetok kraja predstavoval objem 4,9 mld. Sk.

1. apríla 2002 – Kraje začali autobusovým dopravcom prispievať na vykrývanie strát vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave.

2005 – Prelom pre samosprávne kraje v oblasti financií. Zavedenie fiškálnej decentralizácie prinieslo samosprávnym krajom väčšiu mieru samostatnosti. Boli vymedzené jasné pravidlá financovania z podielovej dane z príjmu fyzických osôb a zavedenie vlastnej dane z motorových vozidiel.

2005 – Rozpočet kraja predstavoval 3,3 mld. Sk. Majetok kraja dosiahol objem 5,6 mld. Sk. Kraj ukončil rok s hospodárskym prebytkom 149 mil. Sk.

11. júla 2006 – Podpis úverovej zmluvy medzi Európskou investičnou bankou a Prešovským samosprávnym krajom. Investície z úverových zdrojov v objeme 1,3 mld. Sk boli rozdelené do oblasti dopravy, vzdelávania, kultúry a sociálnych služieb. Drvivá väčšina prostriedkov bola určená na opravu a rekonštrukciu ciest, mostov, križovatiek, ale i do technologického vybavenia Správy a údržby ciest PSK.

2007 – Investície do zhodnotenia majetku v pôsobnosti PSK dosiahli 910 miliónov Sk.

Jún 2008 – Neinvestičný fond PSK – NEFO, v grantovej schéme podporil 322 projektov v oblasti kultúry, športu a sociálnych vecí, ktoré sa realizovali na území kraja. Ich hodnota dosiahla spolu 24 mil. Sk.

2009 – Investície v kraji dosiahli 28 mil. €, pričom až 10 mil. € smerovalo do modernizácie regionálnych ciest.

2010 – Rozpočet kraja dosiahol 160 mil. €. Majetok kraja predstavoval objem 229 mil. €.

VZDELÁVANIE

1. júla 2002 – Kraj začal zabezpečovať originálne kompetencie i prenesený výkon štátnej správy v oblasti vzdelávania. Kraj prevzal do správy 127 stredných škôl a školských zariadení.

2004/2005 – Prvá etapa racionalizácie stredných škôl. Investície v oblasti školstva v roku 2004 presiahli 87 mil. Sk a v roku 2005 celkom 176 mil. Sk.

2. septembra 2005 – Otvorenie novej budovy Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni. Náklady na výstavbu a vybavenie dosiahli 31 mil. Sk.

2006/2007 – Druhá etapa racionalizácie stredných škôl. Investície v roku 2006 predstavovali 195 mil. Sk a v roku 2007 spolu 153 mil. Sk.

28. júna 2007 – Otvorenie nových priestorov Strednej pedagogickej školy v Levoči. Najväčšia investičná akcia v oblasti školstva - rekonštrukcia kasární na SPgŠ, stála 145 mil. Sk.

2008 – Rozpočet za oblasť vzdelávania prekročil 1,9 mld. Sk. Investície predstavovali 140 mil. Sk.

November 2008 – Štyri úspešné projekty na rekonštrukciu škôl v hodnote 100 mil. Sk.

26. júna 2009 – PSK po prvýkrát ocenil najúspešnejších pedagogických pracovníkov a žiakov stredných škôl v pôsobnosti PSK.

2009/2010 – Modernizácia stredných škôl z prostriedkov ROP. PSK získal takmer 15 mil. € na rekonštrukciu 18 stredných škôl. Všetky realizované projekty boli zamerané na znížovanie energetickej náročnosti.

KULTÚRA

1. apríla 2002 – Kraj prevzal kompetencie v oblasti kultúry. PSK začal spravovať 28 kultúrnych organizácií – dve divadlá, osem múzeí, sedem knižníc, sedem osvetových stredísk, dve galérie a dve hvezdárne.

2004 – Rekonštrukcia strechy DJZ (9 mil. Sk) a historickej budovy DJZ (4,1 mil. Sk).

15. novembra 2005 – Zrekonštruovaný objekt Okresnej knižnice D. Gutgesela v Bardejove. Prvý ukončený projekt v rámci PSK, na ktorý boli použité finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ.

2007 – Historicky prvý nákup diel pre Múzeum moderného umenia A. Warhola v Medzilaborciach – portfólio Flowers v hodnote 1,3 mil. Sk.

18. decembra 2007 – Vznik samostatnej príspevkovej organizácie – PULS k 1. 1. 2008.

2008 – Investície v kultúrnych organizáciách dosiahli 110 mil. Sk. Smerovali napríklad do hradov Ľubovňa (5 mil. Sk) a Kežmarok (11 mil. Sk), skanzenu v Bardejovských Kúpeľoch (18 mil. Sk), renesančného kaštieľa v Humennom (29 mil. Sk), či Tatranskej galérie v Poprade (18 mil. Sk).

2009 – Kompletná rekonštrukcia strechy v MMUAW v Medzilaborciach. Náklady presiahli 286 000 €.

2009 – Rekonštrukcia Vihorlatskej knižnice v Humennom (500 000 €).

26. októbra 2009 – Otvorenie zrekonštruovanej budovy Tatranskej galérie v Poprade.

18. mája 2011 – Debarierizácia Ľubovnianskeho skanzenu pre nevidiacich a slabozrakých. Prvý projekt na Slovensku.

21. október 2011 – 20. výročie vzniku Múzea moderného umenia v Medzilaborciach. Nákup umeleckých diel do expozície.

Oktober 2011 – Obnova renesančného paláca na hrade Ľubovňa ukončená (začala sa v roku 2009). Celkový rozpočet dosiahol 1,7 mil. €. Nová expozícia bude otvorená v júli 2012.

SOCIÁLNE SLUŽBY

1. júla 2002 – Kraj prevzal kompetencie v oblasti sociálneho zabezpečenia a začal spravovať 47 zariadení.

14. októbra 2003 – 1. ročník prehliadky umeleckej tvorivosti a zručnosti ľudí so zdravotným postihnutím - Deň bez bariér.

2006/2007 – Investície do zariadení sociálnych služieb dosiahli objem 62,5 mil. Sk.

2008 – Rozpočet pre oblasť sociálnych služieb predstavoval 558 mil. Sk pre organizácie PSK a 100 mil. Sk pre neštátne subjekty poskytujúce služby v sociálnej oblasti.

2008 – Investície vo výške 120 mil. Sk na opravy a zateplenie budov, nákup dopravných prostriedkov, vybavenie kuchýň a práčovní.

1. januára 2009 – Nový zákon o sociálnych službách zrovnoprávnil verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Kraj začal posudzovať odkázanosť na sociálnu službu a vedie register všetkých poskytovateľov sociálnych služieb.

25. októbra 2009 – Ukončenie najväčšej investície v histórii PSK - rekonštrukcia Domova sociálnych služieb v Orkucanoch za 7,2 mil. €.

2011 – Poskytovatelia sociálnych služieb na území PSK poskytujú starostlivosť pre 7 961 občanov v 271 zariadeniach sociálnych služieb.

21. septembra 2011 – PSK po prvýkrát v histórii udelil ocenenia v sociálnych službách.

REGIONÁLNE CESTY

1. januára 2004 – Kraj prevzal 2 437,4 km ciest II. a III. triedy a 1 265 mostov. Až 48 % ciest bolo v nevyhovujúcom alebo havarijnom stave. V nasledujúcich rokoch kraj postupne do ciest investoval viac ako 100 mil. €.

2005 – Prvá etapa modernizácie cestnej siete – prostredníctvom PPP projektu v objeme 23 mil. €.

2006 – Začiatok druhej etapy modernizácie ciest - z úverových zdrojov Európskej investičnej banky. Trvala do roku 2009, celkový objem preinvestovaných prostriedkov 35 mil. €.

2007 – Investícia 5 mil. € do obnovy vozového parku zdedeného od štátu (priemerný vek 21 rokov) - technika na zimnú údržbu - 12 sypačov a 5 ks stavebných strojov.

2008 – Dokončenie projektov v rámci programu INTERREG IIIA v hodnote 2 mil. € a programu PHARE CBC (0,4 mil. €).

2009 – Tretie kolo modernizácie cestnej siete II. a III. triedy z európskych zdrojov. Kraj v rámci ROP podal 17 žiadostí a získal 24 mil. € na modernizáciu ciest, mostov a sanáciu zosuvov. Práce sa realizovali v rokoch 2010 - 2011.

2010 – Modernizácia ciest na slovensko-poľskom pohraničí z prostriedkov Programu cezhraničnej spolupráce PL – SK (Nižná Polianka-Ozenna, Osturňa-Niedzica) v objeme 5,1 mil. €.

2011 – Pokračovanie projektov ROP – mostný program v hodnote viac ako 2 mil. €, Programu cezhraničnej spolupráce (dva projekty – Pieninský národný park, Medzilaborce-Sanok v hodnote 3,6 mil. €). Nákup čistiacej techniky – 15 špeciálnych vozidiel (kropnice, zametače) z OP Životné prostredie v hodnote 5,6 mil. €.

